

Ariketa hauek Ikasbileko 2015048 atazan aurkituko dituzu

Audioaren erreferentzia: JJ-55 Afari mexikarra

Mailak: B2-C1

Funtzioak: trikimailuaren deskribaketa egin, aholkuak eman, galderak egin

Adierazpide linguistikoak: lexikoa (*afari, biharamun, parranda, goizalde, portatu, komun, droga, edan, gose, oheratu, lo geratu...*) nominalizazioa, (-t(z)ea, -t(z)eko, -t(z)en...), subjuntiboa (dadin), galderak

Azken ekintza: Ajea gainditzeko aholku lehiaketa antolatu

EGITEKOAK

1-Ikaskelara etorri aurretik egitekoa.

1.1 Trikimailua

 Gaiari hurbildu eta mintza-saioari laguntzeko jarduera: Ajea gainditzeko ezagutzen duten trikimailua idatzi behar dute. Adibide gisa, testu labur bat dute ideia har dezaten

Gorputzeko lehorteari aurre egiteko trikimailua

Gau "mugitu" baten ondoren, esnatu eta berehala, laranja-zukua edateko ohitura dut, eta goizean zehar ere gorputzak ur asko edatea eskatzen dit. Esaten dutenez, alkoholak gorputzeko ura galarazten digu eta beharbada hori izango da arrazoia.

Nik neuk ahal dudan gehienetan, ordea, zopa bero-beroa hatzen dut. Uste nuen bakarra nintzela, baina, irakurrita daukat Frantzian tipula-salda edaten dutela horretarako. Hori ez dut probatu, baina,

agian, betiko porrusaldak ere balioko du. Zer iruditzen? Zuk zein trikimailu ezagutzen eta erabiltzen duzu?

2- Ikasgelan amaitu ondoren egitekoak.

Elkarriketaren zati batean falta diren galderak idaztea.

1- Entzun aurretik

1.2 Parranda ostean dator...

   Jon bart parrandan ibilita dago eta gaur bezperakoak pairatzen ari dela jakingo dute ikasleek. Idatzi dezatela ajeari nola deitzen dioten. Ondoren, ikaskidearekin alderatu eta ezagutzen ez dituztenak komentatuko dituzte (non esaten den, euskalkia...)

Zuzenketa: besteak beste, ajea, biharamuna, bestondoa, astelehena, festaondo, iltzea...

Elkarriketa entzun dezatela protagonistek zein hit erabili duten ezagutzeko eta era berean aztertu dezatela nola ahoskatu duten eta idatziz nola beharko lukeen.

Zuzenketa: "bixamuna" esan dute eta idatzi: biharamuna

2- Entzun bitartean

2.1 Mariatxiak

Mariatxiak aipatu dira elkarrizketan. Zer esan duten adieraziko dute baieztapenen artean egokienak aukeratuz.

- ☐ Afaria jatetxe mexikar batean egin nahi zuten mariatxiak zuzenean entzuteko
- ☐ **Jon** mariatxi-kapela jantzita azaldu da Jonerenean
- ☐ Mariatxiak ditu gustuko Jonek, horregatik prestatu ditu takoak afaltzeko
- ☐ Mariatxi-talde batek lagunduta joan da **Jon** afari mexikarrera
- ☐ **Jon** txinora joan da baina ez du bertan mariatxirik topatu
- ☐ Afaltzera gonbidatzeko baldintza mariatxiak eramatea dela esan dio **Jonek Joni**

2.2 Bart gauekoa

Jon eta Ander elkarrekin ibili ziren atzo gauean eta Jone jakin minez dago. Zer kontatu dio Jonek? Erantzuna eman eta ondoren, ikaskidearekin komentatu dezatela ea ados dauden.

Zuzenketa:

Nolako afaria egin zuten? **pikoteoa**

Berandu arte egon ziren kalean? **Goizaldera arte**

Zertan ibili ziren? **garai bateko pasadizoak gogoratzen batez ere**

”Ongi” portatu al ziren? **Nahiko formal ibili ziren baina kontrola pixka bat galduta bukaera aldean**

Parrandari eusteko zer egin zuten? **Edateaz gaiz, droga (dopin) apur bat hartu zutela aitortu du**

3- Entzun ondoren

3.1 Trikimailuak partekatu

Partekatu ditzatela ariketan prestatu dituzten biharamuna pasatzeko trikimailuak. Komentatu dezatela harritu ote diren ondokoak proposatutakoarekin edo antzekoak diren.

3.2 Aholkuak prestatu

biharamunari aurre egiteko aholkuak prestatuko dituzte taldeka.

- Aholkuen osagaiak: zer hartu edo zer egin, zergatik edo zertarako den ona, nola hartu edo prestatu...
- Ondoren, talde bakoitzean osatutakoa besteei azaldu eta denen artean erabaki zein iruditzen zaien aholkurik eraginkorrena. Arrazoitu.
- Euskaltegiko gainontzekoekin partekatu internet bidez eta lehiaketa antolatu. Ea zein den aholkurik bozkatuena!

Aholkuak osatzeko egitura hauek lagungarriak izan daitezke:

- Aipua eginez: (norbait)-en esanetan, ajearen aurkako antidotorik onena ... -t(z)ea da
- ... izan dadin garrantzitsua da.... izatea.
- -t(z)eko oso lagungarria izaten da
- -t(z)eko, egokia izaten da.../ hartzea komeni da...

- *Badira... -tzen laguntzen duten hainbat ...*
- *...ak proposak dira ..-arentzat*
- *Ajearen kontrako ... ere badira...*
- *-tzen laguntzen dutelako*
- *egosiTA, barauRIK, infusioAN... har daitezke*
- *halakoetan (gezurra badirudi ere...), -tzea oso lagungarria izan daiteke... -tzea*
- *Inolaz ere egin behar ez dena ...-t(z)ea da*

BAKARKA EGITEKO ARIKETA

3.1 Mingainetik tiraka

Jone mingainetik tiraka aritu zaio Joni aurreko gauean zertan ibili zen jakin nahian. Jon, berriz, azalpen gehiegi emateko gogorik ez!

Aztertu elkarrizketa zatia eta bete hutsuneak Joneren galderak idatziz. Ondoren, begiratu berez nola esan duen berak eta alderatu zurearekin.

JONE Eta orduan zer moduz atzo Anderrekin?

JON Ondo, primeran pasa genuen, bai.

JONE Zerbait afalduko zenuten behintzat?

JON Bai, bueno "pikoteoa" egin genuen han eta hemen, baina hizketan jardun genuen ia denbora guztian.

JONE Goizaldera arte?

JON Kontua da batekin eta bestearekin topo egin gurela eta Anderrek kriston jende piloa ezagutzen du.

JONE Baina formal txintxo portatu zineten?

JON Bueno, ia ia

JONE Nola ia ia? Zer esan nahi du horrek?

JON Ba..ia ia... badakizu.

JONE Ez ez dakit

JON Ez dakit ba! Okerrago ere portatu gintezkeela

JONE Aizu, ez naiz zure ama, niri badaukazu gauzak argi esatea.

JON Bueno, ongi portatu ginen, baina badakizu, ordu batetik aurrera ia kontrola galtzen duzula.

JONE Eta komun zuloaren batean amaitu zenutela

JON Baina oso gutxi, dopin apur bat Tourmaletan gora aguantatzeko

JONE Bai,.. bale

JON Baina besterik gabe.

JONE Eta ongi pasa zenuten orduan?

JON Ba egia esan bai, badakizu garai bateko pasadizoak gogoratzen eta halakoetan.

JONE: Bai, betikoa!... mutilek nahiz eta soldaduska egin ez mili-istorioak kontatzen zabilzate beti.

TRANSKRIPZIOA

W-JONE Aupa Jon! esnatzen zarenean idatzi edo deituzazu

W-JON Esna nago

W-JONE Goiz amaitu zenuten ba!

W-JON Esna nago, ez naizelako oheratu.

W-JONE Bueno, ba, geroago hitz egingo dugu. Sartu ohean.

W-JON Afari mexikarrera gonbidatua nago oraindik?

W-JON Mariatxiekin bazatoz, bai.

JON Kaixo Jone, zer ordutan nahi duzu azaltzea?

JONE Lo egin al duzu?

JON Bueno, sofan bota naiz eta tarteka lo hartu dut bai.

JONE Eta zergatik ez zara oheratu?

JON Ba egunez oheratzea ez zaidalako gustatzen. Baina lasai, deskantsatuta (atsedena hartuta) nago. Gainera ez nuen hainbeste edan atzo.

JONE Biharamunik ez, orduan?

JON biharamuna bai, baina ez olinpiko horietakoa.

JONE Ba zortzietatik aurrera nahi duzunean etorri.

JONE Jajajaja! Baina zer da hori?

JON Mariatxiekin etortzeko esan didazu.

JONE Eta non daude bestiak?

JON Ba txinora joan naiz eta ez dut mariatxirik topatu, baina bai sonbrero mexikar hau

JONE Baina hori Benidormeko kutre horietakoa da ta. Benga, pasa... bizilagunen batek ikusi baino lehen.

JONE Eta orduan zer moduz atzo Anderrekin?

JON Ondo, primeran pasa genuen, bai.

JONE Zerbait afalduko zenuten behintzat?

JON Bai, bueno pikoteoa egin genuen han eta hemen, baina hizketan jardun ginen ia denbora guztian.

JONE Goizaldera arte?

JON Kontua da batekin eta bestearekin topo egin genuela eta Anderrek kriston jende piloa ezagutzen du.

JONE Baina formal txintxo portatu zineten?

JON Bueno, ia ia

JONE Nola ia ia? Zer esan nahi du horrek?

JON Ba..ia ia... badakizu.

JONE Ez ez dakit

JON Ez dakit ba! Okerrago ere portatu gintezkeela

JONE Aizu, ez naiz zure ama, niri badaukazu gauzak argi esatea.

JON Bueno, ongi portatu ginen, baina badakizu, ordu batetik aurrera ia kontrola galtzen duzula.

JONE Eta komun zuloren batean amaitu zenutela

JON Baina oso gutxi, dopin apur bat Tourmaletan gora aguantatzeko

JONE Bai,.. bale

JON Baina besterik gabe.

JONE Eta ongi pasa zenuten orduan?

JON Ba egia esan bai, badakizu garai bateko pasadizoak gogoratzen eta halakoetan.

JONE: Bai tipikua (betikoa).. mutilek nahiz eta soldaduska egin ez mili-istorioak kontatzen zabiltzate beti.

JONE Edateko zer nahi duzu zabaltzea? Ardoa? Garagardo mexikarra?

JON Urik ez?

JONE Bai, nik garagardoa edango dut orduan

JON Joder Jone. Zein goxoa dagoen dena!

JONE Gaur zerbait jan al duzu?

JON Ez neukan apetito (gose) handiegirik...patata frijitu batzuk ireki ditut baina, badakizu

JONE Ia, bai, badakit...drogadikto!

JON: Bua! Zure sofa hau oso eroso da.

JONE Nahi baduzu gera zintezke lotara.

JON Sofan?

JONE Nahi duzun lekuan.

JON Geratzekotan ez da lo egiteko izango.

JONE Atzoko parrandaren ostean ez dakit neurria emango duzun.

JON Ekarri sonbrero mexikarra eta ikusiko duzu.

JONE Bueno Tigre, amaitu dezagun telesailaren atal hau behintzat

JONE Jon, amaitu da, esnatu zaitez!

JON (lokartuta) Eh eh eh. Uste dut lo geratu naizela.

JONE Uste duzula? Jajajaja benga tigre, goazen ohera

JON Bueno bale.. baina bihar goizean ikusiko duzu.